

# CANOUEU

Var sujet ar brezel savet etre ar Franc hac ar Russi, gant ar c'helaou ous ar victoriou goneet.  
betec hirie gant an Durquianet hac ar Fransichen var ar Russiannet!

## Var ton Guers an Itron Varia Rumengol.

Me o ped, speret santel da rêi din sclerijen  
Evit ellout expliqua d'am breudeur christènieu  
Perac zo brezel etre ar Russi ac ar Franc;  
Selaouit mad, brètonet, mont a ran da gommanc.

Er plaç ma è bet ganet Jesus-Christ hor Zalver  
O devez ar Gristenien abaoù pell amzer  
Cals a gouentchou, savet, hac ilizou santel  
Da zelebri an ofiç evit ar bobl fidel.

Nicolas Impalaër var ar bobl a Russi  
A glasque humilia Sultan bras an Turki,  
Da c'hortos m'en divije cavet occasion  
D'er zounetti en antier d'e zomination.

Evel ma è schismaticq a pab en e llis  
E cred bea souveren a maestr d'ober d'e c'his  
Ebars er plaçon santel, ha laqat dindannan,  
An Durquianet a zo schismaticq eveltan.

Annonç a ra d'ar Sultan e tle protection  
Da quement Ture zo savet en e religion,  
Ac evel zo dioute ouspen diou drederen,  
E voa vel pa lavarje: ro din da gurunen.

Ar Sultan a brouv dean penaus e lez peb den,  
Catholiq pe schismaticq, da heulia e lezen;  
N'ell quet, emean, rêi muoc'h de zuredi,  
P'en devez goarantisset liberte peb ini.

Neuze, Nicolas fachel a zigas eun arme  
Var douarou ar Sultan, pehini, marteze,  
Vit derc'hel penn d'ar brezel, var uguent Russian  
A zo deus a zoudardet en deus a vec'h unan.

Evrzaman an Turki e deus grêt aliang  
Abaouè pell bras amzer gant gouarnamant Franc  
Eus a bini ec'h obten protection, sicour  
Evit ellout supporti tolliou e adversour.

Rac diou-s-tu Napoleon a laquaz rêi urzou  
Ma vije da Vezika casset batimantchou  
Da viret eus Nicolas douar Constantinopl  
Ac ampech tan ar brezel da grègui en Europ.

Gant gouarnamant ar Franc, rouantelez Brôzos,  
Evit souten ar Sultan a protej e gos  
A eneb e adversour zo prest en eum glêvet;  
Impalaër ar Russi zo bet èno bourdet.

Rac Nicolas a fie var an oll gassoni  
Zo bet epad hir amzer etre ar Zos ha ni;  
Mæs da zicour an Turki pa è bet question  
Ezomp oll en eum gavet er brassa union.

Ar Franc evit sourceial e devoa diou rêzon:  
Da guenta evit ampech eun uzurpation;  
Ha d'an cil evit difen an droajou e deus bet,  
Dre eur primol lijitim var oll moriou ar bed.

Rac ma vije Nicolas lezet gant e arme  
Da guemèret an Turki, e teuje goude-ze  
Dre ar c'hrès-de ac an nord betec dorjo Franc  
Vit clasq on laquat esclao dindan e buissanc.

An Turki gant fianç en hon Impalaër  
A zalc'he penn d'ar Russi gant eun arme dister;  
Bopret e vije crenvoc'h, pa è guir, tra eston!  
E ranquas an adversour implij an drahizon.

Pa voa an Durquianet en o lestri tranquil,  
En eur rad hanvet *Sinop*, an adversour subtil  
A deus d'o zurpreni, en despet d'eun-droad sacr,  
A a laqas el lestri an tan hac ar massacr.

Napoleon glach'aret eus eun torfet quer bras  
A scrivas var quement-se lizer da Nicolas  
Dre eul langach admirabl, mes ferm a moderet  
E lavaras: Majeste, eun tol fall oc'h eus grèd.

Poent e ze d'ec'h beana evit neum arranj  
Ar c'henta ma vo possubi gant Sultan an Turki;  
Ne laquit quet en trète condition rust  
An Almagn, Brôzos a me velo hac int zo just.

Ma n'heuliet quet va avis, neuze, va c'hamarat,  
P'oc'h eus troublet ar peoc'h evo dec'hu ret mat  
Caout visit va zoudardet a yèlo eb caout spont  
Dirac o faç da c'houlen venjang eus an affront.

Nicolas a ziscrivan n'elle quet accepti  
Cuzuliu Napoleon roet gant modesti;  
N'equet possubi, emean, e lezen ar re all  
Eus ar pez azell ouzin bepret da zourcial.

An amiral Hamelin a recevas dioc'h-tu  
Ur digant Napoleon d'antreal er Môr-Du  
Gant e oll vatimantchou, ha rouanes Brôzos  
A laquas rêi eveltan e urzou eb gortoz.

Ar vortolodet yaouang pere oll diagent  
O devoa quittèt tad, mam, c'hoar, mignonet, queren,  
Evit mont var ar môr bras da beilla Cozaquet  
O devoa eun hast terrubl ma vije combattet.

Erruet evoant en faç d'eur gar eus ar Russi  
A zo hanvet *Odessa*, hac int oc'h artrèti;  
Neuze var eur vatimant hanvet ar *Furious*  
E yas eur parlamanter e hunan hac eb trous.

Dre ma è kær Odessa eur plaç bras a gommereç  
Hac on doa c'hoant d'e guelet bopret ous e exerc  
E voa ret parlamanti eus ar Russianet  
Evit ampech na vije eur gombat angaget.

Pa voa tost d'ho c'hanouen erru ar *Furious*  
E voe hor batimantchou spourennet gant an drous  
A rê ar Russianet gant obus ha mortier  
O tenna gant bouligi var ar parlamanter.

An amiral Hamelin ac e golleg Dundas  
En em lavaras neuze : red e vezo var c'hoas  
Rêi eur quentel a zoare d'ar Gozaquet traïtour  
O deveus gant lachete tromplet o adversour.

D'ar zadorn daou varnuguent demeus a vis Ebrel  
Da c'hoec'h heur eus ar mintin, pa voa mad an avel  
Ero an daou amiral urzou vit commañç  
Bombardi azioc'h kêr et ober dêi offañç.

Razet voe ar battiri bars en nebeut amzer  
Ar re o devoa tennet var ar parlamanter  
O deus collet o bue, mes d'an habitanter  
Couls ha da guær *Odessa* neus grêt domaj ebet.

Eul lestr demp hanvet *Vauban* zo bet eun tam touchet  
Eiz den a zo bet blesset, a daou a zo lac'hët;  
Mar o c'heus c'hoant da glevêt betec an daou ano :  
Unan zo *Boissierieux* ac eguile *Papo*.

Neuze, dre ma n'e voa quet an avel d'ê control.  
E yas hor batimantchou betec Sebastopol  
Elec'h ma maint abouë ac a volonte vad  
O c'hortos Russianet, da livra d'ê combat.

Mes, an oll Russiannet zo fin evel o maêtr  
Pa ne ve mann da ober gant fusuil na gant lesrt  
Pe ma vent tri deus unan e zint hardi ato,  
Mes, pa yêr betec enne int cren da vont an dro.

Aroc an Durquianet o deus ranquet reddec  
Eus a gêr Soukoum-Kale, eb ar c'horn en obec,  
Cals a gwestel eren all c'hoas en dro d'ar guær vras-ze  
Zo bet, er memeus amzer, abandonnet gante.

Mitrail, munitionnou, cals a vleud hac a c'hlaou  
O deus lezet var ar plaç ac ouspen cals a draou,  
Mæs tiez ac ilizou n'eus quet chommet unan.  
Dre oll, en eur basseal, o deus laquet an tan.

Tri eus o generalet a zo bet blesset bras,  
Unan aneze a zo eur mab da Nicolas  
Caêr o deveus bet ober, n'en duit quet deut a ben  
Da guemeret Silistri gant pèvar ugent mil den.

Gouscoude kêr Silistri evit en eum difen  
Ne devoa quet, m'en assur, ouspen daouzec mil den  
Mæs o c'houraj ac ar Franç diredet d'o zicour  
En deus laquet c'hoant reddec ebars en adversour.

Goude bea naviguet er Franç ac en Afrig  
Cals eus a vortolodet zo ed d'ar mor Baltiq  
Dindan urzou Parseval-Duchesn an amiral,  
Eun officier a dalant ac a ferme rall.

O mammon carantezus, c'hui a velan bepret  
O vouela dourec, bemnos, en cornic an oalet,  
Pa zonjet en o mibien partiet eus ar guær  
Eb gout ac int a ello distrêi en o quever.

Ha c'hui, oll merc'hed yaouanq, evel an durzunel  
Pehini pa goll e far a neun lez da vervel,  
C'hui zo leun o calono a zizesper c'hoêro  
Balamour d'ho mignonet zo êd ermes ar vro.

Sec'hit, sec'hit o taëlou, deut den eum gonsoli,  
Goal guer e d'o carante coustet an dispart;  
Mæs Doue a zo puissant, hac e oll vadelez  
A bermetto ma voelfet c'hoas er guar o tud quæz.

Hed d'an Ilis : Evidoc'h e chom digor an nor,  
Ha grit eur zell a drue ous stereden ar mor;  
Goulennit a greiz calon ouz a Vere'hes-Santel  
Ma tistroyo o querent souden da Vreis-Izel.

Ni etreomp bretonet, en eus bet a viscoas  
Eur respet meurbet padus ac eun interest bras  
Evit ar plaçou santel pere o deveus bet  
An enor da gaout enne Jesus, salver ar bed.

Clêvit, soudardet yaouanq, eun avis profitabl,  
A beurs oc'h oll mignonet ac o tud respectabl :  
N'ancouêc'hët biquen na Doue nac o tad,  
Nac o mam carantezus, chommit Christênien vad.

E creis an oll danjeriou, var vor a var douar,  
O pet sonch oc'h eus lêzet bras er brassa glac'har  
Ho querent, pere homde a bed a greis calon  
Evit o prosperite, ho conservation.

Red ê dec'h caout en arme cals a obeissanç,  
Bezit dign a visiquen a vreis a deus ar Franç,  
Ha Doue evit paea ho fe o vaillantis  
A rayo dêc'h caout victor a distrêi var o quis.

Ni ho suppli d'an daoulin, Itron santes Anna  
C'hui pini e zisque demp ar garante vrassa  
C'hui hor mam, hor hatrones, hor madoberoures,  
O grit eur zell a drue ous a vrêtonet quês.

Guelet oc'h eus a viscoas en oc'h Ilis santel  
Var an daoulin dirasoc'h ar hobl a Vreis-Izel  
A viscoas ec'h obtenomp diganêc'h or requet,  
Er vech man, santes Anna, ni vo c'hoas exaucet.

C'hui oc'h eus digant Jesus ac an Tad Eternel  
Ar gallout da rêi dêomp, er peoc'h ac er bresel,  
Quement a so necesser d'hor c'honsolation  
Lêsit ganemp o sicour ac o protection.

Esper on eus da velet hor bugale distro,  
Dre o craç ne vesint quet goal bell ermes ar vro,  
Grit m'o devo ar bonheur d'ellout eun deis repos  
Bars en douar biniguet m'edi o sadou côs.

Ha c'hui, Guerc'hes admirabl, Itron Vari ar Vur,  
C'hui en pini-on eus oll eur fisianç dreist musur,  
Eus a haies an envou en pini m'oc'h o ren  
Besit or protectoures c'hui or mam souveren.

Nac a vech on eus guelet e trêid oc'h oteriou  
Mortolodet n'eum gavet er brassa danjerion  
Pere, dre ho'ch oll gallout voa bet trec'h d'ar maro  
Ac a voa, dre o craçou, distroet en o bro.

Grit m'or deveso souden ar gonsolation  
Da velet en o chapel ar vrêtonet guirion  
Pere so ed d'an arme da souten eur gaus vad  
Hac o d'o c'hoas ar bonheur da velet mam ha tad.

P. DERRIEN.

Propriété de l'Auteur.